

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 6.5.2026
COM(2026) 540 final

2026/0105 (NLE)

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet

{SWD(2026) 770 final}

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

I sin tale om Unionens tilstand den 10. september 2025 satte Kommissionens formand Ursula von der Leyen **boligspørgsmålet og fattigdom i centrum**, og hun forpligtede sig til en "**plan om at bidrage til at udrydde fattigdom inden 2050**" gennem en ambitiøs **europæisk strategi for bekæmpelse af fattigdom** samt til at fremlægge den første **europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger**. Formanden understregede, at "[i den europæiske søjle for sociale rettigheder fastslås det, at boliger er en rettighed i Europa](#)", og hun erklærede, at det var på tide at omsætte dette løfte til virkelighed. Hun karakteriserede boligkrisen som en social udfordring og et spørgsmål om værdighed og slog til lyd for en gennemgribende omlægning af den måde, vi håndterer dette spørgsmål på.

I **princip 19 i den europæiske søjle for sociale rettigheder** fastslås retten til bolig og støtte til hjemløse. Der skal være adgang til socialt boligbyggeri eller boligstøtte af høj kvalitet for dem, der har behov for det, og det understreges, at udsatte personer har ret til passende støtte og beskyttelse mod tvangsudsættelse. I princippet understreges det også, at der skal ydes passende husly og tjenester til hjemløse for at fremme deres sociale inklusion.

I **Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder** understreges det, at Unionen med henblik på at bekæmpe social udstødelse og fattigdom anerkender og respekterer retten til social bistand og boligstøtte. Målet er at sikre en menneskeværdig tilværelse for alle, der ikke råder over tilstrækkelige midler, i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i EU-retten og national lovgivning og praksis.

I den reviderede **europæiske socialpakt** anerkendes alles ret til adgang til boliger af passende standard samt til forebyggelse og reduktion af hjemløshed med henblik på gradvist helt at eliminere denne.

I betragtning af disse rettigheders betydning og behovet for en effektiv gennemførelse af dem giver **Lissabonerklæringen om den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed**, der blev undertegnet i juni 2021 af medlemsstaterne, EU-institutionerne og de rådgivende organer, arbejdsmarkedets parter og relevante ngo'er, udtryk for en forpligtelse til at arbejde hen imod at bringe hjemløshed til ophør inden 2030, således at i) ingen skal sove på gaden på grund af mangel på tilgængelig, sikker og passende nøddindkvartering, (ii) ingen skal være henvist til nøddindkvartering eller midlertidig indkvartering længere end nødvendigt, før de flytter til en permanent boligløsning, iii) ingen skal udskrives fra en institution (f.eks. fængsel, hospital, plejefacilitet) uden et passende boligtilbud, iv) udsættelser bør så vidt mulig undgås, og ingen skal udsættes uden hjælp til en passende boligløsning, når det er nødvendigt, og v) ingen må diskrimineres på grund af deres status som hjemløs.

De **overordnede mål med dette forslag** er at fremme den politiske indsats for effektivt at gennemføre de ovennævnte retningslinjer om adgang til bolig og boligstøtte.

Den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger, der er den første ramme på EU-plan, der tager sigte på at håndtere boligkrisen, bygger på fire søjler, hvor der er behov for handling, herunder støtte til dem, der er berørt af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed. I planen foreslås en henstilling fra Rådet med henblik på at støtte sårbare personer i usikre boligsituationer og forebygge og afhjælpe hjemløshed gennem personcentrerede, boligbaserede og integrerede politikker.

EU's første strategi for bekæmpelse af fattigdom, der blev annonceret i de politiske retningslinjer for 2024–2029, **har til formål at bidrage til at udrydde fattigdom inden 2050** og fokuserer på at yde støtte til medlemsstaterne, så de kan "hjælpe mennesker med at få adgang til den grundlæggende beskyttelse og de tjenester, de har behov for, samtidig med at de grundlæggende årsager til fattigdom håndteres". Dette forslag til Rådets henstilling vedtages sammen med EU's **strategi for bekæmpelse af fattigdom** og udgør en integreret del af Kommissionens bestræbelser på at forebygge og bekæmpe fattigdom. Den styrkede europæiske børnegaranti, som også er en del af EU's strategi for bekæmpelse af fattigdom, tager fat på mangler i bekæmpelsen af børnefattigdom ved at sikre, at børn i nød kan få adgang til basale tjenester – herunder ordentlige boligforhold – for at understøtte deres udvikling.

Med henblik på **at forebygge og bekæmpe udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed** vil dette forslag til Rådets henstilling fungere som et redskab til **at støtte medlemsstaterne, regionerne og byerne** i gennemgangen, udformningen og gennemførelsen af omfattende, personcentrerede, boligbaserede og integrerede strategiske politiske rammer for at forebygge og reducere udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed i både byområder og landdistrikter. Landdistrikter og fjerntliggende områder står over for særlige udfordringer med hensyn til adgang til økonomisk overkommelige boliger, herunder lave ejendomsværdier, hvilket kan mindske incitamenterne til vedligeholdelse og investeringer og føre til tomme boliger, forfald og opgivelse af boligmassen. Boliger i landdistrikterne er desuden ofte ældre og mindre energieffektive, hvilket øger renoveringsbehovet og beboernes omkostninger og bidrager til energifattigdom. Selv om nogle medlemsstater for nylig har udviklet eller styrket deres strategiske politikrammer, er der betydelige variationer i metoder, styringsstrukturer og resultater, hvilket understreger behovet for vejledning om dokumenterede, evidensbaserede politiske tiltag. Det politiske mål er at støtte sårbare personer i eller med risiko for usikre boligsituationer og at forebygge og afhjælpe hjemløshed.

Udelukkelse fra boligmarkedet betyder, at en person eller husstand ikke kan få adgang til eller bevare en ordentlig og stabil bolig, som opfylder grundlæggende kvalitetsstandarder, retssikkerhed¹ og økonomisk overkommelighed. Hjemløshed er den mest synlige og ekstreme form af dette og omfatter personer, der sover på gaden, og personer i nøddindkvartering og midlertidig indkvartering. Udelukkelse fra boligmarkedet er imidlertid et bredere begreb og omfatter også dem, der har taget over hovedet, men lever under utilstrækkelige og/eller usikre forhold. Usikre boligforhold opstår, når enkeltpersoner udsættes for trusler om vilkårlig eller tvungen udsættelse, vold i hjemmet eller har ustabile lejeaftaler. Utilstrækkelige boligforhold opstår, når enkeltpersoner bor i boliger af ringe kvalitet, som mangler grundlæggende faciliteter, enten fordi de er stærkt forfaldne, ekstremt overfyldte eller ikke er tilpasset personer med særlige behov, såsom ældre eller personer med handicap eller behov for langtidspleje. Andre former for udelukkelse fra boligmarkedet kan omfatte mangel på boliger til studerende, hvilket kan føre til, at de opgiver en videregående uddannelse.

Hjemløshed er den mest alvorlige manifestation af fattigdom og social marginalisering, og den reducerer væsentligt forventet levetid, helbred, trivsel og deltagelse i samfundslivet, demokratiet og arbejdsmarkedet samt evnen til at få adgang til væsentlige økonomiske og sociale tjenester. Det er en kompleks social udfordring i udvikling, som drives af strukturelle faktorer såsom fattigdom, arbejdsløshed, ophold i marginaliserede områder, begrænset adgang til sociale og økonomisk overkommelige boliger samt utilstrækkelige sociale

¹ Kvalitetsstandarder for boliger fastsætter de minimumskrav, der skal være opfyldt, for at en bolig kan anses for at være beboelig, sikker og i overensstemmelse med lovgivningen. I henhold til disse standarder, som ofte håndhæves gennem lokale boligregler, skal boliger sikre strukturel stabilitet, sanitære forhold og brandsikkerhed. Ved retssikkerhed forstås sikkerhed i boligforholdet.

velfærdsordninger. Personlige forhold som afhængighed, dårligt psykisk eller fysisk helbred, opløsning af familien eller vold i hjemmet kan øge sårbarheden eller fungere som udløsende faktorer. Selv om det at sove på gaden er den mest synlige form for hjemløshed (**uden opholdssted**), findes der også mindre synlige former – navnlig **boligløshed** – hvor personer bor i nøddindkvartering eller midlertidig indkvartering².

Forskelle i medlemsstaternes retlige og statistiske definitioner af hjemløshed samt forskellige former for overvågning og metoder gør det vanskeligt at producere konsistente, pålidelige og sammenlignelige data om hjemløshed i hele EU. De foreliggende nationale data peger på en stigende tendens i flere medlemsstater, og OECD anslår, at **ca. en mio. personer oplever hjemløshed i EU**. De sociodemografiske karakteristika ved personer, der oplever udelukkelse fra boligmarkedet eller hjemløshed, varierer afhængigt af nationale, regionale og lokale forhold. **OECD**³ viser dog, at visse befolkningsgrupper er uforholdsmæssigt hårdt ramt af hjemløshed, herunder **unge, familier med børn, migranter, ældre og personer med handicap**.

Ifølge **EU-SILC-modulet for 2023**⁴ "**Overførsel af gunstige og ugunstige vilkår mellem generationerne og boligproblemer**"⁵, oplyser ca. 5 % af de voksne i EU, at de på et tidspunkt i deres liv har oplevet boligproblemer, herunder at sove på gaden, ophold i nøddherberger, at bo i ikke-traditionelle boliger eller midlertidigt at opholde sig hos familie og venner på grund af mangel på alternativer. Andelen af alle husstande, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse, og som oplever boligproblemer, er mere end dobbelt så stor som andelen blandt dem, der ikke er i risiko (8,5 % mod 3,9 %). Husstande med forsørgelsesberettigede børn (18,1 %) har større sandsynlighed for at opleve vanskeligheder med at leje en bolig end husstande uden sådanne børn (10,2 %). De primære årsager til boligproblemer er familieforhold og personlige forhold (30 %), økonomiske problemer (25,9 %), tab af arbejde eller manglende mulighed for at finde et job (7,3 %), ophør af en lejekontrakt (5,2 %) samt parforholds- eller familieproblemer (14,1 %). Helbredsproblemer bidrager til boligproblemer i 1,1 % af tilfældene. 26,5 % overvandt boligproblemer ved at finde et job, 20,4 % ved at flytte ind i sociale eller subsidierede private boliger og 14,1 % gennem relationer eller familie.

Hjemløshed er også en **betydelig systemisk udfordring med væsentlige finanspolitiske og sociale konsekvenser** for medlemsstaterne. Praksisser, der favoriserer reaktive og krisefokuserede indsatser, såsom akut sundhedspleje, midlertidige herberger og indsatser inden for strafferetsplejen, skaber en cyklus af omkostningstunge tjenester, der ikke tager fat på de underliggende årsager til hjemløshed. Ud over den umiddelbare indvirkning på statsbudgetterne er der bredere samfundsmæssige omkostninger, herunder udhuling af menneskeligt potentiale og svækkelse af samhørigheden i lokalsamfundene, da udelukkelse fra boligmarkedet hæmmer økonomisk deltagelse og fastholder kredsløb af ulighed mellem generationer.

² Disse kategorier indgår i "ETHOS", den europæiske typologi for hjemløshed og udelukkelse fra boligmarkedet. ETHOS blev udviklet som en ramme til at forbedre forståelsen og målingen af hjemløshed i Europa og til at skabe et fælles "sprog" for tværnationale udvekslinger om hjemløshed. ETHOS-klassifikationen omfatter alle livssituationer, der udgør former for hjemløshed og udelukkelse fra boligmarkedet.

³ [OECD Affordable Housing Database | OECD](#).

⁴ EU-SILC står for EU-statistik over indkomstforhold og levevilkår. Det er en harmoniseret årlig undersøgelse (siden 2003), der gennemføres i EU-medlemsstaterne og i nogle ikke-EU-lande med henblik på at indsamle sammenlignelige, flerdimensionelle, tidsserie- og tværsnitsbaserede mikrodata om indkomst, fattigdom, social udstødelse og boligforhold.

⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/132338.pdf>.

Der er derfor behov for et strategisk skifte i bekæmpelsen af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed, fra krisehåndtering til personcentrerede, boligbaserede og integrerede politikker. Personcentrerede politikker fokuserer på at imødekomme de særlige udfordringer for enkeltpersoner og husstande i usikre boligsituationer, som oplever eller risikerer at opleve udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed. **Boligbaserede tilgange**, såsom "Housing First", hjælper personer i usikre boligsituationer med at blive boende i deres bolig og sigter mod at skaffe stabile boliger så hurtigt som muligt, kombineret med **integrerede støttetjenester**, til personer, der oplever udelukkelse fra boligmarkedet og mere specifikt hjemløshed. Der er dokumentation for, at dette er de mest effektive og omkostningseffektive politikker til at håndtere hjemløshed.

Boligbaserede tilgange kan hæmmes af manglen på økonomisk overkommelige boliger. Selv om en forøgelse af udbuddet af økonomisk overkommelige boliger er et mål på mellemlang og lang sigt, kan der på kort sigt opnås forbedringer gennem en mere målrettet tildeling af sociale og offentlige boliger og ved at støtte personer, der oplever hjemløshed, i at få adgang til eksisterende og ledige boliger på lejeboligmarkedet ved hjælp af støtte til boligsøgning, lejegarantier eller tilskud og økonomisk støtte til betaling af lejedeponata, samtidig med at der sikres passende garantier og incitamenter for boligejere/udlejere. At øge udbuddet af økonomisk overkommelige boliger er en udfordring, som kræver inddragelse af flere interessenter i alle faser af processen, der starter med udformningen af specifikke boligpolitiske foranstaltninger, der kan øge udbuddet af sociale og økonomisk overkommelige boliger på en måde, der også tilskynder til private investeringer. Boligindsatsen skal integreres med social støtte, boligstøtte, sundheds- og langtidsplejetjenester, arbejdsmarkedsintegrationstjenester og andre væsentlige tjenester for at tackle de mangesidede udfordringer, der er forbundet med udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed.

Kvalitet er afgørende for boligers bæredygtighed og for den enkeltes værdighed og trivsel. Mindtestandarder for ordentlige boliger omfatter sikkerhedsforhold, der beskytter beboerne mod risici såsom strukturelt sammenbrud, brand, utilstrækkelige sanitære forhold og miljøtrusler samt tilpasninger med hensyn til tilgængelighed, hvor det er relevant. Boligsikkerhed kræver tilstrækkelige væsentlige tjenester (f.eks. elektricitet, opvarmning og rindende vand) og beskyttelse mod vejrlig, strukturelle problemer og andre farer. Boliger af god kvalitet indebærer også god energimæssig ydeevne for at forhindre, at husstande oplever energifattigdom, og et tilstrækkeligt boligareal pr. person for at forebygge overbelægning.

Strategiske rammer for bekæmpelse af hjemløshed findes i øjeblikket i 19 medlemsstater, enten på nationalt eller subnationalt plan. Disse strategier prioriterer og fokuserer på tilvejebringelsen af sociale og økonomisk overkommelige boliger samt omfattende støtte til personer, der oplever hjemløshed. Forebyggelse af hjemløshed og overgangen fra nøddindkvartering og midlertidig indkvartering til langsigtede boligløsninger, herunder udvikling eller udvidelse af tilgange såsom "Housing First", står centralt i politikken i flere lande.

Effektive strategier til bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed skal prioritere forebyggelse, og ressourcerne hertil er ofte utilstrækkelige. Selv om forebyggende tilgange er mere rentable end reaktive tilgange, overskygges de ofte af hurtige nødforanstaltninger. Tidlige indsatsforanstaltninger, herunder mægling ved huslejerestancer, rådgivning om husleje eller gæld, juridisk bistand vedrørende lejerens og udlejerens rettigheder, systemer for tidlig varsling og kortsigtet økonomisk bistand, tilbydes uensartet og kan være vanskelige at få adgang til. Det er afgørende at forbedre disse tjenester, yde skræddersyet støtte til personer, der forlader institutioner, og sikre tilstrækkelig økonomisk bistand for at øge udnyttelsen af ydelser, hvis man vil bryde den cirkel, der fører til hjemløshed.

Forebyggende foranstaltninger kan også omfatte vilkårlige eller tvungne **udsættelser**. Selv om det er vanskeligt at få omfattende, pålidelige og sammenlignelige data om udsættelser, f.eks. om antallet af varsler, procedurer eller kendelser om udsættelse, og om, hvorvidt dataene dækker alle udsættelser eller kun dem, der gennemføres af retshåndhævende myndigheder, anslår OECD, at der hvert år indledes mindst 2,4 mio. formelle udsættelsesprocedurer i OECD-landene.

Der bør udvikles afbødningsforanstaltninger og samarbejdsmekanismer for at mindske risikoen for udsættelser og hjemløshed. I henhold til den Europæiske Menneskerettighedskonvention og den europæiske socialpagt kræves det, at landene sikrer retlig beskyttelse for personer, der står over for udsættelse. Dette omfatter høring af de berørte parter med henblik på at finde alternative løsninger, fastlæggelse af betalingsplaner for at sikre, at husleje og lån kan betales, fastsættelse af et rimeligt varsel før udsættelse, forbud mod natlige udsættelser eller udsættelser om vinteren, hvor det er muligt, adgang til retsmidler mod ulovlige udsættelser og bistand samt compensation for ulovlige udsættelser. Når udsættelser finder sted, skal de respektere den enkeltes værdighed og rettigheder, og de bør ledsages af alternativ indkvartering.

En effektiv strategi mod udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed bør derfor omfatte en udvidelse af udbuddet af sociale og økonomisk overkommelige boliger med henblik på stabile løsninger på mellemlang og lang sigt og indeholde forebyggelse og genhusning ved at beskytte personer i usikre boligsituationer mod udsættelse, gribe tidligt ind ved huslejerestancer, herunder gennem økonomisk rådgivning og gældsrådgivning, samt sikre adgang til passende sociale tjenester, beskæftigelsestjenester, sundhedstjenester og plejetjenester.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Forslaget bidrager til gennemførelsen af **princip 19 i den europæiske søjle for sociale rettigheder om boliger og støtte til hjemløse**. I dette princip anerkendes det, at mennesker i nød bør have adgang til socialt boligbyggeri eller boligstøtte af god kvalitet, at sårbare personer har ret til beskyttelse mod tvangsudsættelse samt at hjemløse skal tilbydes passende indkvartering og tjenester.

I formandskabets konklusioner af 1. december 2025 om den fremtidige europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger opfordres der til et stærkere samarbejde på EU-plan med udgangspunkt i arbejdet i og en yderligere styrkelse af den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed og boligbaserede politikker såsom princippet om "Housing First". I konklusionerne opfordres Kommissionen også til at overveje, om en henstilling fra Rådet kan bidrage hertil. I december 2025 lancerede Kommissionen **den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger**, den første ramme på EU-plan, der tager sigte på at håndtere boligkrisen. Planen omfatter fire søjler: i) forøgelse af boligudbuddet, ii) mobilisering af investeringer, iii) ydelse af øjeblikkelig støtte og fremme af reformer samt iv) beskyttelse af dem, der er hårdest ramt af udelukkelse fra boligmarkedet. I planens foranstaltning 10, der fokuserer på at håndtere hjemløshed og støtte lejere og husstande i sårbare situationer, foreslås en henstilling fra Rådet om bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet for at støtte sårbare personer i usikre boligsituationer og for at forebygge og afhjælpe hjemløshed.

Med **Lissabonerklæringen om den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed** lanceredes **den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed** (platformen), som fremmer i) sammenlignelige og pålidelige data samt overvågning, ii) vidensudveksling, iii) forbedret adgang til finansiering samt iv) mainstreaming af udelukkelse fra boligmarkedet og

hjemløshed i alle relevante EU-politikker. Dette forslag bygger på det hidtil udførte arbejde og de erfaringer, der er gjort gennem platformen.

Kommissionen har i væsentlig grad styrket sit bidrag til boligrelaterede politikker, samtidig med at den fuldt ud respekterer medlemsstaternes kompetence på området. Selv om de fleste kompetencer på boligområdet ligger hos nationale, regionale og lokale myndigheder, har situationen udviklet sig fra et lokalt spørgsmål om fast ejendom til en systemisk **boligkrise**. I EU's **henstilling fra Rådet om en tilstrækkelig mindsteindkomst, som sikrer aktiv inklusion** fra 2023 udpeges adgang til boliger som en af de støttetjenester, der kan hjælpe personer, som ikke har tilstrækkelige midler, med at blive integreret i samfundet og, hvor det er relevant, på arbejdsmarkedet samt med at få adgang til andre støttetjenester samt indkomststøtte.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Den europæiske børnegaranti, der blev vedtaget i 2021, har til formål at forebygge og bekæmpe social udstødelse ved at anbefale, at medlemsstaterne sikrer, at børn i nød har effektiv adgang til et sæt centrale tjenester, herunder ordentlige boligforhold. Det anbefales, at medlemsstaterne tager hensyn til de særlige ulemper, som hjemløse børn eller børn, der lever under meget dårlige boligforhold, oplever, og at de sikrer, at disse sammen med deres familier har adgang til "passende indkvartering" og til relevante sociale tjenester og rådgivningstjenester.

I **Rådets henstilling om adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet** opfordres medlemsstaterne til at udvide de formelle langtidsplejetjenester, navnlig hjemmepleje og lokalsamfundsbase ret pleje. Boliger, der er tilpasset den enkeltes skiftende plejebæhov, er en grundlæggende forudsætning for at kunne blive boende i eget hjem, hvilket gør det muligt at levere pleje i eget hjem.

Handlingsplanen for den sociale økonomi fra 2021 og den tilhørende **henstilling fra Rådet om udvikling af socialøkonomiske rammebetingelser** fra 2023 har til formål at forbedre rammebetingelserne for socialøkonomiske organisationer i hele Europa. Mange socialøkonomiske organisationer arbejder på at fremme social inklusion af marginaliserede og dårligt stillede personer, bl.a. gennem arbejdsmarkedsintegration og ved at tilbyde økonomisk overkommelige og inkluderende boliger samt andre relevante sociale tjenester (såsom juridisk og praktisk støtte til lejere).

I **strategien for retfærdighed mellem generationerne** fastslås det, at adgang til økonomisk overkommelige og bæredygtige boliger, offentlige tjenester af høj kvalitet, herunder sociale tjenester og plejetjenester, transport, digital konnektivitet, social infrastruktur og rekreative faciliteter er afgørende for, om mennesker kan blive i, vende tilbage til eller skabe en fremtid i deres lokalsamfund.

I **Kommissionens meddelelse fra 2023 om en samlet tilgang til mental sundhed** identificeres personer, der oplever hjemløshed, som en sårbar gruppe med behov for målrettet støtte. I meddelelsen anerkendes det også, at udelukkelse fra boligmarkedet forstærker dårlig mental sundhed og handicap.

I **handlingsplanen om integration og inklusion 2021–2027** opstilles en omfattende ramme til støtte for både migranter og EU-borgere med migrantbaggrund. Med udgangspunkt i princippet om "inklusion for alle" opstilles der foranstaltninger til at styrke indsatsen og samle aktører på alle niveauer for at fremme integration og inklusion og derved styrke

sammenhængskraften i samfundene på fire områder: uddannelse, beskæftigelse, sundhed og boligforhold.

I **den langsigtede vision for EU's landdistrikter (LTVRA)**⁶ opstilles der en helhedsorienteret ramme for stærkere, forbundne, modstandsdygtige og velstående landdistrikter frem til 2040. At sikre adgang til basale tjenester, herunder boliger i landdistrikterne, er et af målene for LTVRA. Det er hensigten, at den ajourførte handlingsplan for landdistrikterne, som skal offentliggøres i 2026, skal omfatte en indsats vedrørende boliger i landdistrikterne.

I **EU-strategien mod racisme 2026–2030**, der blev vedtaget i januar 2026, anerkendes det, at personer fra racemæssige og etniske minoriteter møder forskelsbehandling og barrierer på boligområdet. Racialiserede befolkningsgrupper, herunder romaer, står over for ulige vilkår med hensyn til adgang til boliger og en uforholdsmæssigt høj risiko for overbelægning, dårlige levevilkår, hjemløshed og segregation.

I **strategien for ligestilling mellem kønnene 2026–2030**, der blev vedtaget i marts 2026, varslede man i overensstemmelse med den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger Kommissionens hensigt om at tage fat på udelukkelse fra boligmarkedet ved at foreslå en henstilling fra Rådet.

Strategien for rettigheder for personer med handicap 2021–2030, der blev vedtaget i 2021, har til formål at hjælpe medlemsstaterne med at gøre det muligt at leve selvstændigt og fremme afinstitutionisering ved at sikre, at personer med handicap kan bo i tilgængelige, støttede boliger. Strategien fremmer inklusion i lokalsamfundet frem for segregerede institutioner og mindsker dermed risikoen for hjemløshed for personer, der gennemgår en overgang uden passende støtte.

I **strategien for ligestilling af LGBTIQ+-personer 2026–2030**, der blev vedtaget i oktober 2025, understreges det, at forskelsbehandling og manglende social accept medfører høje fattigdoms- og hjemløshedsrater blandt LGBTIQ+-personer. Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheds tredje LGBTIQ+-undersøgelse viser, at 38 % af LGBTIQ+-respondenterne har vanskeligt ved at få økonomien til at hænge sammen, sammenlignet med 22 % af befolkningen som helhed, og at 13 % tyer til midlertidige ophold hos venner eller slægtninge.

Med **Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse** fra juni 2000 gennemføres princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, bl.a. gennem forbud mod forskelsbehandling i forbindelse med adgang til bolig.

I **meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet "Et EU med ligestilling: EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse"**, der blev vedtaget i oktober 2020, understreges vedvarende udfordringer for romaer, når det gælder bolig, herunder utilstrækkelige og segregerede boliger. Meddelelsen har til formål at sikre lige adgang til passende boliger uden segregation og til basale tjenester inden 2030 samt at opfordre medlemsstaterne til at vedtage nationale strategier for den socioøkonomiske inklusion af marginaliserede romaer med fokus på uddannelse, beskæftigelse, sundhed og bolig. I **Rådets henstilling om romaernes ligestilling, inklusion**

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0345>.

og deltagelse fra 2021 opfordres medlemsstaterne til at sikre romaers ligebehandling med hensyn til bl.a. adgang til passende boliger uden segregation og basale tjenester.

EU stiller forskellige finansieringsmekanismer til rådighed, som kan anvendes til at håndtere udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed. I 2024 lancerede Kommissionen **Social housing and beyond – Operational toolkit on the use of EU funds for investments in social housing and associated services**. Denne værktøjskasse støtter politiske beslutningstagere i at maksimere anvendelsen af EU-midler – Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og genopretnings- og resiliensfaciliteten – til investeringer i sociale boliger og tilknyttede tjenester. Ved hjælp af 20 casestudier vises det, hvordan disse midler forbedrer adgangen til ordentlige boligforhold, så der tilbydes skræddersyede løsninger til sårbare grupper.

Samhørighedspolitikken finansierer primært gennem **ESF+** og **EFRU** initiativer, der har til formål at forbedre social inklusion og boligforhold, såsom sociale tjenester til hjemløse, opførelse og renovering af økonomisk overkommelige boliger og omdannelse af uudnyttede bygninger til økonomisk overkommelige boliger og sociale boliger. ESF+ kan finansiere levering af tjenester såsom socialt arbejde, sundhedspleje og jobcoaching, mens EFRU kan finansiere nye sociale boliger, renoveringer og infrastrukturen til "Housing First"-serviceknudepunkter. Med midtvejsrevisionen (forordning (EU) 2025/1914) blev finansieringsmulighederne for økonomisk overkommelige boliger og sociale boliger udvidet, og der blev indført højere EU-medfinansieringssatser. Medlemsstaterne kan benytte instrumenter såsom integrerede territoriale investeringer og lokaludvikling styret af lokalsamfundet til at kombinere finansiering fra flere politiske mål.

Det europæiske initiativ for byområder yder direkte finansiering til byer til "dristige, uprøvede idéer" til at tackle bymæssige udfordringer samt til innovative boligløsninger, også for hjemløse.

Genopretnings- og resiliensfaciliteten er blevet anvendt af medlemsstaterne til at investere i social infrastruktur, herunder boliger. Nogle medlemsstater tog fat på hjemløshed i deres genopretnings- og resiliensplaner ved at foreslå boligbaserede løsninger. Andre planlagde mere generelle investeringer i boliger (f.eks. energirenovering af boliger og projekter vedrørende økonomisk overkommelige boliger). En del af de midler, der i genopretnings- og resiliensplaner er mærket som "sociale udgifter", går til sociale boliger og tilknyttet social infrastruktur. Nationale planer omfatter ofte uddannelse, sundhedspleje, tjenester til sårbare personer og boligrelaterede foranstaltninger, som kan mindske risikoen for hjemløshed.

Den Sociale Klimafond yder støtte til sårbare husstande ved at håndtere de sociale virkninger af emissionshandelssystemet. I deres sociale klimaplaner kan medlemsstaterne medtage foranstaltninger og investeringer med varig virkning for at støtte adgangen til økonomisk overkommelige, energieffektive boliger, herunder sociale boliger.

InvestEU's politikområde for sociale investeringer og færdigheder bidrager til at skabe adgang til sociale og økonomisk overkommelige boliger, hjælper med at bekæmpe social udstødelse og arbejder for at afhjælpe fattigdom. Det reducerer effektivt risikoen forbundet med økonomisk overkommelige sociale boliger og kan bidrage til at bekæmpe udelukkelse fra boligmarkedet ved at kanalisere rådgivningsstøtte og støtte udrulningen af finansielle instrumenter. Dette omfatter garantier til projekter fra gennemførelsespartnere såsom Den Europæiske Investeringsbank, Europarådets Udviklingsbank og nationale erhvervsfremmende banker.

Det nye europæiske Bauhaus blev lanceret i 2021 af Kommissionen som et samlende initiativ i krydsfeltet mellem bæredygtighed, æstetik og social inklusion. Målet er at omforme menneskers liv og det byggede miljø, så det bliver mere bæredygtigt, inkluderende, smukt og menneskecentreret. Det nye europæiske Bauhaus fungerer ved at inddrage mennesker på græsrodsniveau i deres nabolag, stille redskaber og vejledning til rådighed, tilbyde skræddersyede løsninger til forskellige lokalsamfund og inddrage forskellige interessenters synspunkter i udformnings- og gennemførelsesprocesserne. Det nye europæiske Bauhaus prioriterer mennesker og social inklusion samt økonomien for at styrke Unionens konkurrenceevne og strategiske autonomi.

Faciliteten for det nye europæiske Bauhaus finansierer projekter, der har til formål at revitalisere kvarterer, styrke social inklusion og muliggøre adgang til økonomisk overkommelige boliger gennem innovativt, cirkulært og menneskecentreret design – og dermed forbinde boligudbuddet med bredere sociale og miljømæssige mål. Forsknings- og innovationskomponenten i faciliteten for det nye europæiske Bauhaus støtter flere projekter vedrørende boliger og hjemløshed, herunder social infrastruktur og tjenester.

Initiativet om økonomisk overkommelige boliger, som er en del af EU's **renoveringsbølgestrategi** og et **flagskibsinitiativ under Det nye europæiske Bauhaus**, har til formål at skabe eller forny sociale og økonomisk overkommelige kvarterer. Programmet tager fat på energifattigdom, fremmer inklusion, sikrer økonomisk overkommelighed og reducerer emissioner gennem skræddersyet vejledning, herunder finansiel rådgivning, mentorstøtte og kapacitetsopbygning. Dette kan bidrage til at forbedre boligkvaliteten og tilgængeligheden for lavindkomsthusholdninger.

At støtte mennesker og deres sociale inklusion, herunder gennem bekæmpelse af fattigdom og hjemløshed, er blandt målene i **Kommissionens forslag til det næste langsigtede EU-budget for 2028–2034** (kendt som den flerårige finansielle ramme (FFR)). Med sin nye integrerede tilgang vil FFR-forslaget gøre det muligt for medlemsstaterne at kombinere finansiering af økonomisk overkommelige boliger og sociale boliger og af bekæmpelse af hjemløshed med nødvendige reformer.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Den foreslåede henstilling er baseret på artikel 292 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) som det proceduremæssige retsgrundlag i kombination med artikel 153, stk. 1, litra j), i TEUF som det materielle retsgrundlag.

Artikel 153, stk. 1, litra j), giver Unionen mulighed for at støtte og supplere medlemsstaternes aktiviteter i bekæmpelsen af social udstødelse. Udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed anerkendes som de mest alvorlige former for social udstødelse i EU. Forslaget vil bidrage til dette mål ved at bekæmpe udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed, samtidig med at det sikres, at der er effektiv adgang til fremmede og væsentlige tjenester og foranstaltninger, således at enkeltpersoner kan leve et værdigt liv.

Artikel 153, stk. 1, litra j), er begrænset af artikel 153, stk. 2, litra a), som kun tillader foranstaltninger, der har til formål at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne, og som udelukker enhver harmonisering af love og administrative bestemmelser.

Endvidere må de bestemmelser, der vedtages i henhold til artikel 153, såsom den foreslåede henstilling, i medfør af artikel 153, stk. 4: i) ikke berøre medlemsstaternes ret til at fastlægge de grundlæggende principper i deres sociale beskyttelsessystemer og ii) ikke i væsentligt omfang berøre den finansielle balance i disse ordninger.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Selv om ansvaret for boligpolitikken primært ligger hos medlemsstaterne, er udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed fælles udfordringer i hele Unionen, som er drevet af fælles strukturelle tendenser, og som med fordel kan imødegås gennem koordinerede, tværsektorielle indsatser og udveksling af bedste praksis. De er tæt knyttet til Unionens mål inden for social inklusion, beskæftigelse, sundhed, ligestilling, økonomisk udvikling og territorial samhørighed.

Den voksende kløft mellem boligudgifter og indkomst undergraver uddannelses- og arbejdskraftmobiliteten, begrænser adgangen til områder med høj produktivitet og medfører arbejdskraftmangel i væsentlige, lavtlønnede servicesektorer. Når boligudgifterne stiger hurtigere end lønningerne, tvinges arbejdstagerne til at skære ned på deres forbrug, øge deres pendlertid eller flytte, hvilket alt sammen reducerer den samlede økonomiske effektivitet og produktivitet. Ulige adgang til ordentlige boligforhold uddyber eksisterende ulige muligheder og fremmer social udstødelse.

Medlemsstaterne er bedst placeret til at udforme og gennemføre politikker, der er tilpasset deres nationale forhold. Unionens indsats på EU-plan tilfører imidlertid merværdi ved at give politisk vejledning, fremme bedste praksis, lette gensidig læring, fremme evidensbaserede tilgange, understøtte datasammenlignelighed og forbedre adgangen til finansiering. En sådan indsats understøtter Unionens politiske forpligtelse til at sikre lige muligheder og et liv i værdighed for alle og fremmer medlemsstaternes opadgående sociale konvergens.

Afskaffelse af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed ville bidrage til opfyldelsen af FN's verdensmål for bæredygtig udvikling (SDG'erne), som indgår i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, navnlig delmål 11.1 om adgang for alle til ordentlige, sikre og prismæssigt overkommelige boliger og grundlæggende tjenesteydelser. Det ville også fremme gennemførelsen af principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder og målene i Lissabonerklæringen om den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed. De politikker og foranstaltninger, der er fastsat i den foreslåede henstilling, vil også supplere og understøtte en effektiv gennemførelse af den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger med fokus på at beskytte dem, der er hårdest ramt af boligkrisen. Den foreslåede henstilling fra Rådet vil give medlemsstaterne en omfattende referenceramme, der kan vejlede dem i at nå de ovennævnte mål.

- **Proportionalitetsprincippet**

De foranstaltninger, der foreslås i denne henstilling, står i et rimeligt forhold til de mål, der forfølges. Henstillingen pålægger ikke bindende forpligtelser og harmoniserer ikke national lovgivning. Den giver fleksibel vejledning, peger på effektive fremgangsmåder og tilskynder til en gradvis tilpasning til de aftalte principper. Den går derfor ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dens mål, og den står i et rimeligt forhold til de udfordringer, der behandles.

Forslaget støtter den videre udvikling af boligpolitikken for personer i usikre boligsituationer, adgangen til pleje og andre eksisterende tjenester samt sociale sikkerhedsnet i medlemsstaterne og supplerer medlemsstaternes indsats for at bekæmpe social udstødelse af

dårligt stillede personer. Den foreslåede henstilling respekterer medlemsstaternes praksis og mangfoldigheden af deres sociale beskyttelsessystemer. Den anerkender, at forskellige nationale, regionale eller lokale forhold kan medføre forskelle i den måde, hvorpå henstillingen gennemføres, og giver medlemsstaterne mulighed for at anvende den i overensstemmelse med deres særlige forhold. Proportionalitetsprincippet spillede også en central rolle ved valget af instrument.

- **Valg af instrument**

Instrumentet er et forslag til en henstilling fra Rådet, som er i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Det bygger på den eksisterende EU-ret og er i overensstemmelse med den type instrumenter, der står til rådighed for Unionens indsats på det socialpolitiske område. Som retligt instrument er forslaget et signal om medlemsstaternes tilsagn om de foranstaltninger, der er fastsat deri, og den giver et stærkt politisk grundlag for samarbejde på EU-plan på dette område, samtidig med at medlemsstaternes kompetence fuldt ud respekteres.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSETER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af eksisterende lovgivning**

ikke relevant

- **Høringer af interessenter**

En offentlig høring er ikke påkrævet for denne type initiativ.

Der blev offentliggjort en opfordring til indsendelse af dokumentation med henblik på feedback i perioden fra den 12. marts 2026 til den 9. april 2026. Det fremgik af feedbacken, at manglen på økonomisk overkommelige boliger og sociale boliger er et tværgående problem, idet bidragyderne opfordrede til vedvarende offentlige investeringer, en udbygning af almene boliger og andelsboliger samt en øget anvendelse af EU-midler. Bidragyderne udtrykker stærk støtte til boligbaserede tilgange som den foretrukne evidensbaserede model og opfordrer samtidig til, at de udbredes systematisk på nationalt plan. De adspurgte understreger behovet for personcentrerede, integrerede tilgange, der forbinder bolig med sundheds-, social-, beskæftigelses- og uddannelses-tjenester. Forebyggelse gennem systemer til tidlig varslings-, beskyttelse mod udsættelse, mægling i huslejesager og gældsrådgivning anses for at være underfinansieret og utilstrækkeligt udviklet. Bidragyderne opfordrer også til harmoniseret dataindsamling ved anvendelse af ETHOS-klassifikationen og til en stærkere overvågning på EU-plan, herunder gennem det europæiske semester. Der peges også på den uforholdsmæssigt store indvirkning på sårbare grupper – romaer, personer med handicap, LGBTIQ+-personer, kvinder og enlige mødre, børn, unge, der forlader plejeforløb, migranter og store familier.

I perioden fra den 25. juli til den 24. oktober 2025 gennemførte Kommissionen en offentlig høring om EU's strategi for bekæmpelse af fattigdom, som bidrog til at forme indholdet af dette forslag. Dette forslag indgår i pakken vedrørende EU's strategi for bekæmpelse af fattigdom. Der fandt målrettede høringer sted med personer, der oplever fattigdom, i forbindelse med udarbejdelsen af EU's strategi for bekæmpelse af fattigdom i september og oktober 2025.

Dette forslag bygger også på resultaterne af den offentlige høring, som Kommissionen gennemførte som led i udarbejdelsen af den europæiske plan for økonomisk overkommelige

boliger, og som fandt sted i perioden fra den 11. juli til den 17. oktober 2025. Denne høring omfattede spørgsmål, der havde til formål at indsamle deltagernes synspunkter om sikring af økonomisk overkommelige og tilgængelige boliger til personer i sårbare situationer, personer, der er i risiko for forskelsbehandling, eller personer, der er hjemløse. Denne høring var en del af dialogen om økonomisk overkommelige boliger, som Kommissionen iværksatte for at forberede planen, og der indkom mere end 13 000 svar.

Den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed blev hørt om indholdet af dette forslag ved en skriftlig høring i januar 2026. Platformen omfatter alle relevante interessenter, der er ansvarlige for bekæmpelsen af hjemløshed – Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet, medlemsstaterne, Regionsudvalget, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, arbejdsmarkedets parter og relevante europæiske interessenter.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Det evidensgrundlag, der ligger til grund for dette initiativ, bygger på det **arbejde, der er udført inden for rammerne af den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed siden 2021.**

Inden for rammerne af platformens arbejdsområde om gensidig læring blev der bestilt flere undersøgelser⁷, som skal informere og støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at udforme og gennemføre nationale strategier til bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed. Disse undersøgelser viser, at bekæmpelse af hjemløshed kræver et skifte fra akutindsatser til boligbaserede løsninger, hvor der hurtigt tilbydes stabile boliger med skræddersyet støtte. Denne tilgang bryder de omkostningstunge cyklusser, der er forbundet med midlertidige herberger, og fremhæver økonomisk overkommelige boliger som en central forebyggende foranstaltning.

OECD's toolkit til bekæmpelse af hjemløshed⁸ indeholder strategier til at reducere hjemløshed gennem forebyggende og reaktive foranstaltninger med henblik på at skabe effektive langsigtede løsninger, og i kittet fremhæves datadrevne politikker, integreret støtte, boligstabilitet, skræddersyede tilgange og tværsektorielt samarbejde. OECD's overvågningsramme⁹ har til formål at forbedre forståelsen og målingen af hjemløshed ved at fastsætte ensartede internationale standarder for dataindsamling og -analyse. Med denne ramme understreges betydningen af at anvende omfattende, sammenlignelige indikatorer, der afspejler hjemløshedens mangesidede karakter.

Under pilotprojektet om europæisk kortlægning af antallet af hjemløse¹⁰ blev der udviklet og afprøvet en sammenlignelig metode til optælling og profilering af hjemløshed i hele EU. Under projektet anvendes en harmoniseret tilgang baseret på definitionen i ETHOS Light¹¹.

⁷ O'Sullivan, E., "Key Elements in Homelessness Strategies to End Homelessness by 2030", School of Social Work and Social Policy, Trinity College Dublin, Ireland.

Mackie, P., "Preventive Measures against Homelessness and Housing Exclusion", af School of Geography and Planning, Cardiff University, Wales, UK.

Pleace, N., "Social and healthcare services for homeless people", af Centre for Housing Policy, School for Business and Society, University of York, UK.

⁸ [OECD Toolkit to Combat Homelessness | OECD](#).

⁹ [OECD Monitoring Framework to Measure Homelessness | OECD](#).

¹⁰ [KU Leuven EU – Homelessness Counts](#).

¹¹ ETHOS Light er en forenklet og harmoniseret europæisk ramme til måling af hjemløshed og udelukkelse fra boligmarkedet, som er udformet til at identificere forskellige former for hjemløshed.

Hvis man ønsker at se en omfattende analyse af sammenhængen mellem fattigdom og udelukkelse fra boligmarkedet, henvises til rapporten fra European Social Policy Analysis Network¹², der indeholder en sammenlignende analyse af sammenhængen mellem hjemløshed og politikker til bekæmpelse af fattigdom i hele EU.

- **Konsekvensanalyse**

Der er ikke planlagt en konsekvensanalyse, eftersom det valgte instrument – en henstilling fra Rådet – ikke er bindende, og medlemsstaterne selv vil vælge, hvordan den skal gennemføres. Forslaget til Rådets henstilling understøttes af det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager strategien for bekæmpelse af fattigdom.

Henstillingens virkning vil ikke alene afhænge af, hvordan medlemsstaterne gennemfører foranstaltningerne. Nationale forhold, såsom den makroøkonomiske situation, udformningen af de sociale beskyttelsessystemer og sociale tjenester samt boligsystemernes funktionsmåde, er også vigtige og gør det vanskeligt at isolere forslagets specifikke indvirkning fra andre faktorer.

- **Grundlæggende rettigheder**

Forslaget vil bidrage til at sikre retten til menneskelig værdighed (artikel 1 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder), retten til sociale sikringsydelser og sociale tjenester, til social bistand og boligstøtte samt til en værdig tilværelse for alle dem, der ikke råder over tilstrækkelige midler (artikel 34 i chartret).

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Henstillingen har ingen direkte virkninger for Unionens budget. Den tilskynder medlemsstaterne til at gøre effektiv brug af eksisterende nationale ressourcer og relevante EU-finansieringsinstrumenter, herunder ESF+, EFRU, Erasmus+, InvestEU og genopretnings- og resiliensfaciliteten, i overensstemmelse med deres respektive regler og instrumenter under den næste FFR.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelse samt ordninger for overvågning, evaluering og rapportering**

Fremskridtene med gennemførelsen af denne henstilling vil blive overvåget gennem følgende eksisterende rammer på EU-plan:

- Den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed vil levere input fra det bredere ekspertfællesskab og fra interessenter, herunder organisationer, der repræsenterer personer, der oplever hjemløshed.
- Udvalget for Social Beskyttelse vil give den nødvendige politiske vejledning og input fra medlemsstaterne.
- Det europæiske semester vil omfatte analyse og vurdering af sociale og økonomiske politikker vedrørende udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed.

¹²Baptista, I., Perista, P. and Marlier, E. (2025). The fight against homelessness and its links with anti-poverty policies across the European Union. European Social Policy Analysis Network (ESPAN), Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/fight-against-homelessness-and-its-links-anti-poverty-policies-across-european-union_en#description.

Fremskridtene vil blive vurderet på grundlag af de tilgængelige officielle statistikker fra Eurostat og af de forbedrede, omfattende og sammenlignelige data, som den foreslåede henstilling tager sigte på at fremme. Det henstilles til medlemsstaterne hvert femte år at aflægge rapport til Kommissionen om resultaterne af deres nationale overvågningsaktiviteter og om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af denne henstilling.

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

ikke relevant

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

I punkt 1 angives målene for denne henstilling.

Punkt 2 indeholder de definitioner, der skal anvendes i forbindelse med henstillingen.

Afsnittet om tværgående anbefalinger udgør kernen i henstillingen, og heri henstilles medlemsstaterne til at revidere eller vedtage nationale rammer til bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet gennem personcentrerede boligbaserede politikker. Det henstilles endvidere til, at der fastsættes klare, tidsbundne mål om at sikre nøddindkvartering til alle personer, der sover på gaden, og om hurtigt at få personer fra midlertidige boliger over i sikre langsigtede boligforhold.

Afsnittet om identifikation af personer, der er i risiko for udelukkelse fra boligmarkedet, omfatter dataindsamling, fastsættelse af berettigelseskriterier på tværs af relevante tjenester, systemer til tidlig varsling med henblik på at identificere husstande, der er i risiko, samt en målrettet opsøgende indsats over for grupper, der ofte undertælles.

Afsnittet om at forebygge udelukkelse fra boligmarkedet dækker fastholdelse af ordentlige boligforhold, adgang til oplysninger, vurdering af indkomstens tilstrækkelighed, beskyttelse mod udsættelse, børnebeskyttelse, unge, der forlader plejeforanstaltninger, tidlig indsats for børn og unge, ældre og institutionelle overgange.

Afsnittet om støtte til personer, der oplever hjemløshed, omfatter støttesystemer og tjenester, bevarelse af familiens enhed, koordinering mellem tjenester, aktivering på arbejdsmarkedet, finansiel inklusion, adgang til boliger, herbergskapacitet i overensstemmelse med behovene, peer-ledet støtte og bekæmpelse af forskelsbehandling.

Afsnittet om adgang til passende og sikre boligløsninger vedrører boligbaserede tilgange, personcentrerede støttetjenester, tilvejebringelse af sociale og økonomisk overkommelige boliger, økonomisk støtte og incitamenter til adgang til boliger, støtte til unge (herunder studerende) og støtte til stedbaserede politikker og boligtilpasninger.

I afsnittet om overvågning, evaluering og styring henstilles medlemsstaterne til at iværksætte overvågnings- og evalueringsmekanismer for at sikre effektive politiske tiltag. Ligeledes opfordres medlemsstaterne til at etablere en solid styringsramme med deltagelse af alle interessenter, gøre brug af EU-finansiering og støtte den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed.

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292 sammenholdt med artikel 153, stk. 1, litra j),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 3, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union bekæmper Unionen social udstødelse og forskelsbehandling og fremmer social retfærdighed og beskyttelse. I henhold til artikel 151 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) har Unionen og medlemsstaterne bl.a. som mål at fremme beskæftigelsen, forbedre leve- og arbejdsvilkårene, sikre passende social beskyttelse og bekæmpe social udstødelse.
- (2) I artikel 34 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder anerkendes og respekteres retten til social bistand og boligstøtte med henblik på at sikre en værdig tilværelse for alle, der ikke råder over tilstrækkelige midler, i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i EU-retten og national lovgivning og praksis.
- (3) I artikel 31 i den reviderede europæiske socialpagt¹³ bekræftes alle parter tilsagn om at fremme adgang til boliger af passende standard, forebygge og mindske hjemløshed med henblik på en gradvis afskaffelse heraf og gøre boligpriserne overkommelige for personer uden tilstrækkelige midler.
- (4) I november 2017 proklamerede Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen den europæiske søjle for sociale rettigheder¹⁴. I princip 19 fastsættes retten for personer i nød til adgang til socialt boligbyggeri, boligstøtte af høj kvalitet og beskyttelse mod tvangsudsættelse. Det fastslås også, at hjemløse skal sikres passende husly og tjenesteydelser for at fremme deres sociale inklusion.
- (5) I Rådets henstilling (EU) 2021/1004 om oprettelse af en europæisk børnegaranti¹⁵ opfordres medlemsstaterne til bl.a. at sikre effektiv adgang for børn i nød til ordentlige boligforhold med særlig opmærksomhed på at forebygge og bekæmpe hjemløshed blandt børn og familier. I Rådets henstilling (2023/C41/01) om en tilstrækkelig

¹³<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treaty-num=163>.

¹⁴ [Interinstitutionel proklamation om den europæiske søjle for sociale rettigheder](#).

¹⁵ [Rådets henstilling \(EU\) 2021/1004 af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti](#).

mindsteindkomst, som sikrer aktiv inklusion¹⁶, opfordres der til omfattende strategier, der kombinerer tilstrækkelig indkomststøtte, inklusive arbejdsmarkeder og adgang til støttende og basale tjenester, herunder boliger. I Rådets henstilling (C/2023/1344) om udvikling af socialøkonomiske rammebetingelser¹⁷ opfordres medlemsstaterne til at anerkende og støtte socialøkonomiens rolle i leveringen af tilgængelige sociale tjenester, plejeydelser og boliger af høj kvalitet, idet der også tages hensyn til dårligt stillede grupper, i tæt samarbejde med offentligt tilgængelige sociale tjenester.

- (6) I Rådets henstilling (2021/C 93/01) om romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse¹⁸ opfordres medlemsstaterne til bl.a. at sikre romaer ligebehandling med hensyn til adgang til passende boligforhold uden segregering og basale tjenester¹⁹. I LGBTIQ+-ligestillingsstrategien 2026–2030 fremhæves det, at forskelsbehandling og manglende social accept bidrager til høje niveauer af fattigdom og hjemløshed blandt LGBTIQ+-personer. I meddelelsen "Styrkelse af strategien for rettigheder for personer med handicap frem til 2030" opfordrer Kommissionen til at sikre adgang til økonomisk overkommelige og tilgængelige boliger for personer med handicap.
- (7) I Rådets henstilling (2022/C 476/01) om adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet²⁰ opfordres medlemsstaterne til at udvide de formelle langtidsplejetjenester, navnlig pleje i hjemmet og lokalsamfundsbase ret pleje. Boliger, der er tilpasset udviklingen af den enkeltes plejebehov, er en grundlæggende forudsætning for at kunne blive boende i eget hjem, hvilket gør det muligt at yde pleje i hjemmet og bidrager til at undgå unødigt institutionspleje.
- (8) I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/92/EU om sammenlignelighed af gebyrer i forbindelse med betalingskonti, flytning af betalingskonti og adgang til betalingskonti med basale funktioner²¹ ("direktivet om betalingskonti") fastslår det i artikel 16, stk. 2, at medlemsstaterne sikrer, at forbrugere med lovligt ophold i Unionen, herunder forbrugere uden fast adresse, har ret til at åbne og bruge en betalingskonto med basale funktioner hos kreditinstitutter, der er beliggende på deres område. En sådan ret gælder uanset forbrugers bopæl.
- (9) Lissabonerklæringen om den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed²² blev den 21. juni 2021 vedtaget af EU-institutioner, medlemsstater, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer. Den forpligter alle sine underskrivere til at arbejde hen imod at gøre en ende på hjemløshed i Den Europæiske Union senest i 2030 og til at lancere en europæisk platform for bekæmpelse af hjemløshed, der skal fremme udformningen og gennemførelsen af personcentrerede, boligbaserede og integrerede tilgange.
- (10) I "La Hulpe-erklæringen"²³, der blev vedtaget den 16. april 2024 på højniveaunkonferencen om den europæiske søjle for sociale rettigheder, anerkendes det,

¹⁶ [Rådets henstilling 2023/C 41/01 af 30. januar 2023 om en tilstrækkelig mindsteindkomst, som sikrer aktiv inklusion.](#)

¹⁷ [Rådets henstilling C/2023/1344 af 27. november 2023 om udvikling af socialøkonomiske rammebetingelser.](#)

¹⁸ [Rådets henstilling 2021/C 93/01 af 12. marts 2021 om romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse.](#)

¹⁹ Suppleret af [meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet: Et EU med ligestilling: EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse COM/2020/620 final.](#)

²⁰ [Rådets henstilling 2022/C 476/01 af 8. december 2022 om adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet.](#)

²¹ [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/92/EU af 23. juli 2014 om sammenlignelighed af gebyrer i forbindelse med betalingskonti, flytning af betalingskonti og adgang til betalingskonti med basale funktioner.](#)

²² Lissabonerklæringen om den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed (21. juni 2021, Lissabon, Portugal).

²³ La Hulpe-erklæringen om fremtiden for den europæiske søjle for sociale rettigheder (16. april 2024, La Hulpe,

at hjemløshed fortsat er et problem i mange medlemsstater, og der opfordres til en fortsat indsats for tilgængelige, effektive, grønne og økonomisk overkommelige sociale boliger for at opfylde alles boligbehov, udrydde hjemløshed og fremme en "Housing First"-tilgang. Erklæringen anerkender også betydningen af den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed.

- (11) I sin beslutning, der blev vedtaget den 24. november 2020²⁴, understregede Europa-Parlamentet, at en bolig er en grundlæggende menneskerettighed, og det opfordrede Kommissionen og medlemsstaterne til en stærkere indsats for at gøre en ende på hjemløshed i EU senest i 2030. I sin beslutning, der blev vedtaget den 10. marts 2026²⁵, understregede Europa-Parlamentet behovet for en europæisk tilgang og løsninger, der sikrer, at der findes anstændige og økonomisk overkommelige boliger, og det opfordrede medlemsstaterne til at udvikle og gennemføre boligbaserede strategier for at reducere hjemløshed. I beslutningen opfordres Kommissionen også til at yde politisk støtte til bekæmpelse af hjemløshed og til at overvåge fremskridtene på dette område.
- (12) I Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/543 af 22. marts 2017²⁶ om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 763/2008 om folke- og boligtællinger for så vidt angår variabelernes tekniske specifikationer samt deres opdelinger fastsættes de statistiske definitioner vedrørende hjemløshed.
- (13) I sin udtalelse om udryddelse af hjemløshed i Den Europæiske Union²⁷, der blev vedtaget den 2. december 2021, glædede Regionsudvalget sig over lanceringen af platformen, og det fremhævede fire vigtige indsatsområder for den, nemlig gensidig læring, fremme af adgang til finansiering, dataindsamling og politisk overvågning samt identifikation af lovende innovationer og bistand til opskalering heraf.
- (14) I sin udtalelse om en EU-ramme for nationale strategier mod hjemløshed baseret på princippet om "Housing First"²⁸, der blev vedtaget den 13. december 2023, opfordrede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg til at udvikle en EU-strategi mod hjemløshed, så det bliver muligt at inddrage nationale politikker til bekæmpelse af hjemløshed i det europæiske semester. Det foreslog også, at denne strategi bør understøttes af en henstilling fra Rådet om hjemløshed.
- (15) I den fælles beskæftigelsesrapport 2026²⁹ bemærkes det, at medlemsstaterne bør træffe foranstaltninger for at støtte adgangen til boliger af god kvalitet og til overkommelige priser, socialt boligbyggeri eller, hvor det er relevant, boligstøtte, og at de bør forebygge og bekæmpe hjemløshed som den mest ekstreme form for fattigdom, bekæmpe social udstødelse gennem integrerede, personcentrerede og boligbaserede strategiske tilgange og fremme renovering af boliger og sociale boliger.

Belgien).

²⁴https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0314_EN.html?utm_source=chatgpt.com.

²⁵https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2026-0064_EN.html.

²⁶[Kommissionens gennemførelsesforordning \(EU\) 2017/543 af 22. marts 2017 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EF\) nr. 763/2008 om folke- og boligtællinger for så vidt angår variabelernes tekniske specifikationer samt deres opdelinger.](#)

²⁷[Udtalelse COR 2021/03911 fra Regionsudvalget – Udryddelse af hjemløshed i Den Europæiske Union: Det lokale og regionale perspektiv.](#)

²⁸[Udtalelse EØSU 2023/01741 fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om en EU-ramme for nationale hjemløsestrategier baseret på princippet om "først en bolig".](#)

²⁹Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion, [Den fælles beskæftigelsesrapport 2026 – som vedtaget af EPSCO-Rådet den 9. marts 2026](#), Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2026.

- (16) I den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger³⁰, der blev vedtaget den 16. december 2025, anerkendes det, at visse sociale grupper rammes uforholdsmæssigt hårdt af stigende boligomkostninger og begrænset adgang til sociale og økonomisk overkommelige boliger, og at hjemløshed er en vedvarende og kompleks udfordring, som bør håndteres gennem boligbaserede løsninger, såsom "Housing First"-tilgangen, ledsaget af integrerede tilgange til bekæmpelse af fattigdom og udstødelse.
- (17) Hjemløshed er fortsat den mest ekstreme og synlige manifestation af fattigdom og social udstødelse i Den Europæiske Union. Den berører enkeltpersoner og familier i alle medlemsstater og undergraver de principper om værdighed, lighed og social retfærdighed, som Unionen bygger på. På trods af de hidtidige bestræbelser stiger hjemløsheden i flere medlemsstater, og det anslås, at den berører mere end en million personer³¹.
- (18) Udelukkelse fra boligmarkedet henviser til, at en person eller husstand ikke kan få adgang til eller opretholde anstændige og stabile boligforhold, der opfylder grundlæggende standarder for sikkerhed, retssikkerhed og økonomisk overkommelighed. Hjemløshed er den mest synlige og ekstreme form heraf og omfatter personer, der sover på gaden, og personer, der opholder sig i nøddindkvartering og midlertidig indkvartering for hjemløse. Udelukkelse fra boligmarkedet er imidlertid et bredere begreb og omfatter også personer, der har tag over hovedet, men lever under utilstrækkelige og/eller usikre forhold. Usikre boligforhold opstår, når enkeltpersoner udsættes for trusler om udsættelse, vold i hjemmet eller har ustabile lejeaftaler. Utilstrækkelige boligforhold foreligger, når personer bor i boliger af ringe kvalitet, som mangler grundlæggende faciliteter (såsom indendørs skylletoilet eller vaskefaciliteter). Disse boliger kan være i meget dårlig stand, stærkt overfyldte eller ikke tilpasset personer med særlige behov (såsom ældre, personer med handicap eller personer med behov for langtidspleje).
- (19) Boliger er en central social sundhedsdeterminant og en forudsætning for social inklusion, og manglen på en bolig eller bolig af ringe kvalitet kan være skadelig for enkeltpersoners og lokalsamfunds sundhed, trivsel og muligheder for beskæftigelse og uddannelse.
- (20) Udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed skyldes et komplekst samspil mellem strukturelle, institutionelle og personlige faktorer. Disse omfatter fattigdom, arbejdsløshed, mangel på sociale og økonomisk overkommelige boliger, forskelsbehandling, dårlig mental og fysisk sundhed, stofmisbrug og vold i hjemmet.
- (21) I 2024 angav næsten 6 % af de personer i Unionen på 16 år eller derover, der havde søgt efter bolig i løbet af de seneste fem år, at de mindst én gang havde følt sig udsat for forskelsbehandling. Andelen af personer, der følte sig udsat for forskelsbehandling, var dobbelt så høj blandt personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse (10 %) som blandt personer, der ikke var i risiko (5 %). Omkring 17 % af Unionens befolkning boede i 2024 i en overfyldt bolig.
- (22) Manglen på sociale og økonomisk overkommelige boliger er en væsentlig hindring i bekæmpelsen af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed. Mellem 2013 og 2024 er boligpriserne i nominelle tal steget med mere end 60 % i Unionen, hvilket er hurtigere end husholdningernes indkomster, og i nogle medlemsstater var de

³⁰ [Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget COM/2025/1025 final: Den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger.](#)

³¹ [OECD Affordable Housing Database | OECD.](#)

gennemsnitlige stigninger i de nominelle priser på over 220 %. Samtidig er de gennemsnitlige huslejer steget med omkring 20 %, mens nye lejekontrakter generelt er betydeligt dyrere end ældre, navnlig i byområder og turistområder. Boligudgifterne, herunder vand, elektricitet, gas og andre brændstoffer, er steget i 17 medlemsstater sammenlignet med EU-gennemsnittet; i nogle medlemsstater var stigningen mere end 80 % højere end EU-gennemsnittet, mens de faldt i ti andre medlemsstater.

- (23) Investeringerne i boligudbuddet er faldet markant i løbet af det seneste årti. Udbuddet har ikke kunnet følge med den stigende efterspørgsel på grund af høje byggeomkostninger, innovationsunderskud, mangel på kvalificeret arbejdskraft og overdrevent bureaukrati. Navnlig er byggepriserne i Unionen steget med 56 % mellem 2010 og 2024, og i nogle medlemsstater er der konstateret stigninger på mere end 170 %. Byggetilladelser til boliger (antal boliger) er faldet med 22 % mellem 2021 og 2024, og den eksisterende boligmasse er ikke blevet udnyttet fuldt ud, idet omkring 20 % af boligerne i hele EU står tomme eller er underudnyttede (herunder sæsonboliger eller sekundærboliger og boligenheder, der er købt som investeringer og ikke anvendes som helårsboliger).
- (24) I denne sammenhæng er det afgørende at øge udbuddet af sociale og økonomisk overkommelige boliger for at bekæmpe udelukkelse fra boligmarkedet. Det er navnlig nødvendigt med nye investeringer til at støtte opførelsen af nye boliger, renovering og, hvor det er muligt, en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende underudnyttede og ubeboede boligmasse (20 % af boligerne), bl.a. ved at skabe incitamenter til udlejning af privatejede ejendomme og ved at give den eksisterende bygningsmasse – f.eks. kontorbygninger – nye anvendelser. Revisionen af statsstøttereglerne for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse som led i den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger og midtvejsforordningen om revisionen af EU's samhørighedspolitiske fonde³² bidrager til at udvikle en gunstig ramme for investeringer i sociale og økonomisk overkommelige boliger (pr. marts 2026 havde medlemsstaterne og regionerne under midtvejsgennemgangen omfordelt mindst ca. 3,3 mia. EUR til økonomisk overkommelige og bæredygtige boliger). De reguleringsmæssige fleksibiliteter i forbindelse med midtvejsgennemgangen og muligheden for en højere EU-medfinansieringssats for boliginvesteringer er fortsat til rådighed som støtte til yderligere omprogrammering indtil 2029–2030.
- (25) I overensstemmelse med principperne for det nye europæiske Bauhaus bør adgang til passende, bæredygtige og økonomisk overkommelige boliger af høj kvalitet betragtes som en del af et bredere socialt og territorielt økosystem, der understøtter inklusion, liv i lokalsamfundet, arbejdskraftmobilitet, adgang til uddannelse og erhvervsuddannelse, sundhed, langtidspleje, et uafhængigt liv og social sammenhængskraft. Boligpolitikker er mere effektive og skaber en social merværdi, når de kombineres med stedbaserede foranstaltninger, lokal infrastruktur og tjenester og udformes med henblik på at fremme inkluderende og bæredygtige kvarterer, der opfylder beboernes behov.
- (26) For at udvide udbuddet og styrke den økonomiske overkommelighed kan medlemsstaterne drage nytte af forskellige boligmodeller, herunder socialt boligbyggeri og offentlige boliger, "cost-rental"-boliger og boliger med begrænset fortjeneste, andelsboligforeninger, sociale udlejningsbureauer og andre nonprofit- eller

³² [Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2025/1914 af 18. september 2025 om ændring af forordning \(EU\) 2021/1058 og \(EU\) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejsgennemgangen.](#)

almenvelorienterede modeller. Disse modeller, som ofte leveres af socialøkonomiske organisationer, kan bidrage til langsigtet økonomisk overkommelighed, mindske eksponeringen for spekulation og bidrage til at mobilisere eksisterende boliger, jord og investeringer. Innovative bofællesskabskoncepter, herunder boformer på tværs af generationer, bofællesskaber og deleordninger, kan også bidrage til at afhjælpe social isolation, underudnyttelse af bygninger og lokal boligmangel. Gensidig læring kan bidrage til at identificere vellykkede modeller, der allerede er gennemført i andre medlemsstater.

- (27) En opskalering af udbuddet af sociale og økonomisk overkommelige boliger kræver stabile styrings- og investeringsrammer, herunder offentlig-private partnerskaber, og samarbejde mellem offentlige myndigheder, socialøkonomiske organisationer, udbydere af sociale og økonomisk overkommelige boliger, uddannelsesinstitutioner, arbejdsgivere, finansielle institutioner og andre interessenter. Kombineret finansiering, revolverende fonde, offentlige garantier, langfristede lejeaftaler om offentlig jord og andre finansieringsmekanismer i almenhedens interesse kan bidrage til at mobilisere langsigtet kapital og understøtte langsigtet økonomisk overkommelighed. Desuden kan medlemsstaterne også fremme og støtte innovative og inkluderende bottom-up-boligprojekter, hvor de kommende beboere planlægger og finansierer deres boligprojekt kollektivt.
- (28) Udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed kan ramme visse befolkningsgrupper uforholdsmæssigt hårdt, og omfanget og sammensætningen af de berørte varierer betydeligt afhængigt af nationale/regionale forhold. Visse personer og grupper kan være særligt dårligt stillet med hensyn til adgang til boliger og have en højere risiko for udelukkelse fra boligmarkedet eller hjemløshed. Disse omfatter unge (såsom studerende, der ikke har råd til eller adgang til studenterboliger, eller unge, der forlader institutionel eller alternativ pleje), arbejdsløse, sårbare familier (herunder enlige forældre) med børn, ofre for og overlevende efter kønsbaseret vold, personer med handicap eller behov for langtidspleje, ældre i usikre boligsituationer, personer med romabaggrund, personer med migrantbaggrund, personer, der tilhører racemæssige eller etniske mindretal, og LGBTIQ+-personer.
- (29) Forebyggelse af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed kombineret med adgang til passende og sikre boliger og omfattende, personcentrerede støttetjenester er den mest effektive tilgang til at gøre en ende på hjemløshed. Medlemsstaterne bør derfor opfordres til at etablere en effektiv forebyggelsespolitik, der omfatter universelle forebyggende foranstaltninger, tidlige indsatser rettet mod højrisikogrupper, kriseforebyggelse for personer og husstande, der er i overhængende risiko for hjemløshed, og forebyggende interventioner i akutfasen for at sikre hurtig adgang til midlertidig indkvartering.
- (30) Værktøjer til tidlig indsats såsom mægling i sager om husleje- og lånrestancer, gældsrådgivning, juridisk bistand vedrørende lejerens og udlejerens rettigheder, systemer til tidlig varsling og kortfristet økonomisk støtte er ikke konsekvent tilgængelige i alle medlemsstater, og en styrkelse af disse mekanismer er afgørende for effektivt at forebygge udelukkelse fra boligmarkedet.
- (31) Forebyggelse af tvangsudsættelser og vilkårlige udsættelser og støtte under flytninger kræver en retfærdig retlig ramme for lejerens tryghed og udlejerens rettigheder. Samarbejde med lokale myndigheder, sociale tjenester og mæglingsmuligheder, herunder sociale udlejningsbureauer, kan mindske ustabile boligforhold og lette overgange.

- (32) Boligbaserede tilgange, herunder "Housing First"-modellen, som kombinerer hurtig adgang til permanente boliger med personlige og integrerede støttetjenester, har vist varige positive resultater med hensyn til at forebygge og mindske hjemløshed og udelukkelse fra boligmarkedet og fremme social og økonomisk integration.
- (33) Administrative krav for at få adgang til støtte, herunder forpligtelsen til at fremlægge dokumentation for fast bopæl, kan skabe barrierer for personer, der oplever hjemløshed eller udelukkelse fra boligmarkedet. Ved, hvor det er relevant, at fjerne eller tilpasse sådanne krav kan man øge udnyttelsen af den tilgængelige støtte og bidrage til at tackle de underliggende årsager til udelukkelse fra boligmarkedet.
- (34) Stigende boligudgifter og begrænset adgang til sociale og økonomisk overkommelige boliger hæmmer mobiliteten på arbejdsmarkedet, eftersom personer kan være ude af stand til at flytte til områder, hvor der findes beskæftigelsesmuligheder. Dette kan påvirke konkurrenceevnen og den økonomiske vækst. Det er afgørende at tage hånd om boligernes økonomiske overkommelighed og tilgængelighed for at understøtte deltagelsen på arbejdsmarkedet og sikre, at arbejdsmarkedet fungerer effektivt.
- (35) Forskelle i definitioner, overvågningssystemer og dataindsamlingsmetoder, der anvendes i medlemsstaterne, begrænser tilgængeligheden af sammenlignelige data om hjemløshed på EU-plan.
- (36) Pålidelige, omfattende og regelmæssigt indsamlede data og statistisk dokumentation om udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed er afgørende for effektiv politikudformning, overvågning og evaluering, hvilket gør det muligt at vurdere fremskridt uden at øge den administrative byrde.
- (37) Bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed kræver tværsektoriel koordinering og flerniveaustyring, som omfatter Den Europæiske Union, nationale, regionale og lokale myndigheder samt civilsamfundet, socialøkonomiske organisationer, boligudbydere og personer med egne erfaringer med hjemløshed.
- (38) Partnerskaber med organisationer, der yder støtte til hjemløse personer og mere bredt til personer, der oplever udelukkelse fra boligmarkedet, kan styrke den offentlige indsats for at levere tjenester, som fremmer social inklusion og skaber stabile boligløsninger for specifikke målgrupper. Ved at levere supplerende tjenester såsom arbejdsmarkedsintegration kan socialøkonomiske organisationer bidrage til at sikre overgangen til et stabilt liv.
- (39) En effektiv indsats for at forebygge og mindske udelukkelse fra boligmarkedet kræver tilstrækkelig og stabil finansiering samt effektiv anvendelse og koordinering af de disponible finansielle ressourcer på EU-plan samt på nationalt, regionalt og lokalt plan i overensstemmelse med medlemsstaternes kompetencer og budgetrammer.
- (40) Den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed er den etablerede samarbejdsramme på EU-plan vedrørende hjemløshed og udelukkelse fra boligmarkedet. Den er et samarbejdsforum for videnopbygning, gensidig læring og samarbejde mellem medlemsstater og interessenter og bidrager til evidensbaseret politikudformning og stærkere gennemførelseskapacitet. Den er den etablerede styringsramme på EU-plan vedrørende hjemløshed og udelukkelse fra boligmarkedet.
- (41) Underskriverne af Lissabonerklæringen om den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed forpligtede sig til at arbejde hen imod at gøre en ende på hjemløshed senest i 2030, således at:

- i) ingen sover på gaden på grund af mangel på tilgængelig, sikker og passende nødindkvartering
 - ii) ingen skal være henvist til nødindkvartering eller midlertidig indkvartering længere end nødvendigt, før de flytter til en permanent boligløsning
 - iii) ingen udskrives fra en institution (f.eks. fængsel, hospital eller plejefacilitet) uden at få tilbudt passende boligforhold
 - iv) udsættelser bør forebygges, når det er muligt, og ingen bør udsættes uden om nødvendigt at få bistand til en passende boligløsning
 - v) ingen må diskrimineres på grund af deres status som hjemløse.
- (42) "ETHOS", den europæiske typologi for hjemløshed og udelukkelse fra boligmarkedet, blev udviklet som en ramme til at forbedre forståelsen og målingen af hjemløshed i Europa og til at tilvejebringe et fælles "sprog" for tværnationale udvekslinger om hjemløshed. ETHOS-klassifikationen omfatter alle livssituationer, der udgør former for hjemløshed og udelukkelse fra boligmarkedet, nemlig:
- uden opholdssted (uden nogen form for husly, sover på gaden)
 - boligløs (med et sted at sove, men midlertidigt i institutioner eller herberger)
 - usikker bolig (truet af alvorlig eksklusion på grund af usikre lejemål, udsættelse, vold i hjemmet, midlertidigt ophold hos familie/venner)
 - utilstrækkelig bolig (i midlertidige eller ukonventionelle strukturer, i uegnede boliger, i ekstrem overbelægning) —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

GENSTAND

- 1) Denne henstilling indeholder retningslinjer for bekæmpelse af social udstødelse og navnlig:
 - a) om at støtte medlemsstaterne i at forebygge og afhjælpe udelukkelse fra boligmarkedet blandt sårbare personer i eller med risiko for usikre boligsituationer og blandt hjemløse personer
 - b) om at fremme udformningen, gennemførelsen og forbedringen af nationale, regionale og/eller lokale strategiske rammer baseret på personcentrerede, boligbaserede og integrerede politikker.

DEFINITIONER

- 2) I denne henstilling forstås ved:
 - a) "udelukkelse fra boligmarkedet": situationer, hvor enkeltpersoner eller husstande ikke har adgang til passende og/eller sikre boliger. Det omfatter navnlig hjemløse personer (dvs. personer uden opholdssted eller boligløse) og personer, der ufrivilligt lever i usikre boligsituationer, f.eks. i utilstrækkelige eller usikre boliger
 - b) "nødindkvartering": indkvartering, såsom natteherberger, hvis primære formål er at dække et akut behov for husly og adgang til grundlæggende faciliteter

- c) "midlertidig indkvartering": tidsbegrænset bolig, der stilles til rådighed, mens der søges efter en permanent boligløsning
- d) "boligbaserede tilgange": politik- og tjenesteleveringsmodeller, der prioriterer hurtig adgang til passende, økonomisk overkommelige og permanente boliger ledsaget af, hvor det er nødvendigt, integrerede, personcentrerede støttetjenester til boligstabilitet og social inklusion, såsom "Housing First".

TVÆRGÅENDE HENSTILLINGER

3) Det henstilles til medlemsstaterne:

- a) at vedtage eller revidere strategiske rammer for bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed på grundlag af personcentrerede, boligbaserede og integrerede politikker i overensstemmelse med denne henstilling med henblik på at styrke indsatsen for at gøre ende på hjemløshed i Den Europæiske Union. Dette bør ske med inddragelse og deltagelse af regionale og lokale myndigheder og med respekt for kompetencefordelingen i medlemsstaterne
- b) ud fra nationale forhold at definere usikre boligsituationer, navnlig under hensyntagen til risici for fattigdom eller social udstødelse
- c) at udvikle skræddersyede foranstaltninger til bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed og vedtage en personcentreret tilgang, der, hvor det er relevant, bygger på principperne i det nye europæiske Bauhaus, herunder deltagelsesbaseret, stedbaseret og inklusivt design, med levering af integrerede tjenester såsom social bistand, sundhedsydelse, langtidspleje og aktivering på arbejdsmarkedet kombineret med boligstøtte
- d) at fastsætte relevante, tidsbundne, opnåelige og målbare mål, herunder følgende:
 - i/ at enhver person, der sover på gaden (personer i "primær hjemløshed"³³, dvs. personer, der sover på gaden uden at søge ly i nogen beboelsesenhed), får tilbudt nødindkvartering
 - ii/ at personer, der opholder sig i nødindkvartering eller midlertidig indkvartering (personer i "sekundær hjemløshed"), får effektiv støtte til hurtigst muligt at få adgang til langsigtede og sikre boligløsninger.

IDENTIFIKATION AF PERSONER, DER OPLEVER ELLER ER I RISIKO FOR UDELUKKELSE FRA BOLIGMARKEDET

4) Det henstilles til medlemsstaterne:

- a) at styrke dataindsamlingen om grupper, der er vanskelige at nå, herunder hjemløse personer, og uden at skabe en uforholdsmæssig administrativ byrde udvikle regelmæssige, omfattende, sammenlignelige og disaggregerede statistikker om udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed på nationalt og lokalt plan

³³ [Kommissionens gennemførelsesforordning \(EU\) 2017/543 af 22. marts 2017 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EF\) nr. 763/2008 om folke- og boligtællinger for så vidt angår variabelernes tekniske specifikationer samt deres opdelinger.](#)

- b) at tilpasse kriterierne for identifikation af personer, der oplever eller er i risiko for udelukkelse fra boligmarkedet, på tværs af relevante tjenester såsom sociale, beskæftigelsesmæssige, uddannelsesmæssige og retlige tjenester samt børnebeskyttelsestjenester og opbygge hurtig, effektiv og rettidig informationsudveksling mellem disse tjenester
- c) på grundlag af de indsamlede data og de tilpassede kriterier for identifikation af udelukkelse fra boligmarkedet at etablere systemer til tidlig varsling med henblik på at identificere husholdninger, der er i risiko for udelukkelse fra boligmarkedet, og sikre rettidig opsøgende indsats og forebyggende støtte, at kvantificere og vurdere boligbehovene blandt hjemløse personer og personer i usikre boligsituationer og at udvikle skræddersyede identifikationsstrategier for persongrupper, der ofte undertælles eller forbliver skjulte.

FOREBYGGELSE AF UDELUKKELSE FRA BOLIGMARKEDET

5) Det henstilles til medlemsstaterne:

- a) i deres strategiske rammer at støtte personer, der er i risiko for udelukkelse fra boligmarkedet, i at fastholde ordentlige boligforhold gennem målrettede foranstaltninger, herunder gælds- og boligrådgivning, systemer til tidlig varsling, akut huslejobistand, mægling og andre afbødende foranstaltninger, samt at sikre, at der findes tilpassede boliger til personer med handicap eller behov for langtidspleje, samtidig med at uforholdsmæssige byrder ved byggeri og renovering undgås
- b) at sikre rettidig og effektiv adgang til oplysninger om disponible boliger og om sociale støtteforanstaltninger og indkomststøtteforanstaltninger og gennemføre opsøgende indsatser for at mindske manglende udnyttelse af rettigheder
- c) regelmæssigt at vurdere, om indkomststøtten, herunder boligrelaterede ydelser, minimumsindkomst og børnetilskud, er tilstrækkelig i forhold til boligudgifterne, med reguleringsmekanismer, der reagerer på omkostningsudviklingen. Denne vurdering bør også tjene som grundlag for at undgå, at der skabes fattigdomsfælder, hvorved social støtte skaber negative incitamenter i forhold til arbejde
- d) at styrke forebyggelsen af og beskyttelsen mod tvangsudsættelser og vilkårlige udsættelser, navnlig for familier med børn, med særlig opmærksomhed på husstande med enlige forsørgere. Medlemsstaterne bør sikre gennemsigtige og rettidige procedurer, der respekterer proportionalitet, retfærdig sagsbehandling og effektive retsmidler, samtidig med at udlejernes rettigheder respekteres
- e) at sikre, at ingen børn mangler ordentlige boligforhold, ved om nødvendigt at garantere rettidig og egnet alternativ indkvartering, samtidig med at familiens enhed bevares under hensyntagen til barnets bedste
- f) at sikre, at ingen mindreårige eller unge voksne forlader anbringelse i institutioner eller plejefamilier uden ordentlige boligforhold og støttetjenester. Adgangen til økonomisk støtte eller incitamenter bør lettes for personer, der mangler kautionister eller midler til depositum, f.eks. gennem socialøkonomiske organisationer, der letter adgangen til mikrofinansiering

- g) at etablere tidlig forebyggende rådgivning i uddannelsesinstitutioner, på arbejdspladser eller i ungdomsinstitutioner for at hjælpe med at opdage situationer med udsathed, lette passende henvisninger til de rette tjenester og forebygge udelukkelse fra boligmarkedet blandt børn og unge
- h) at stille rådgivning og social støtte til rådighed for ældre personer i usikre boligsituationer for at forebygge udelukkelse fra boligmarkedet
- i) at sikre ligebehandling af personer, der er i risiko for forskelsbehandling, med hensyn til adgang til ordentlige boligforhold og basale tjenester
- j) at yde rettidig og personaliseret støtte til personer, der forlader institutioner såsom fængsler, hospitaler og plejefaciliteter, med henblik på at sikre langsigtede boliger.

STØTTE TIL PERSONER, DER OPLEVER HJEMLØSHED

- 6) For at mindske den tid, hvor personer oplever hjemløshed eller er afhængige af nødindkvartering eller midlertidig indkvartering, henstilles det til medlemsstaterne at yde personcentreret, integreret og tilgængelig støtte gennem:
 - a) tilgængelige og inkluderende støttesystemer, herunder f.eks. vurdering af individuelle behov, skræddersyede støtteplaner og sagsstyring i de mest komplekse sager samt opsøgende arbejde og lokalsamfundsbaseede tværfaglige teams bestående af sundheds- og plejepersonale og socialrådgivere
 - b) standarder, der sikrer ensartede støttetjenester af høj kvalitet, herunder børnespecifik støtte
 - c) en one-stop-shop-tilgang med rettidige og forenklede henvisninger til relevante sociale sikringsmyndigheder, social bistand og lettilgængelige sociale tjenester og sundhedstjenester
 - d) støttesystemer, der bidrager til at forebygge unødvendig adskillelse af familier under hensyntagen til barnets bedste, og sikrer, at ingen børn forbliver uden opholdssted eller opholder sig i nødherberger, midlertidig indkvartering eller andre former for boligløshed
 - e) aktiv beskæftigelsesstøtte, herunder ved at lette registrering hos arbejdsformidlingen og udvikle personaliserede veje til beskæftigelse samt social støtte, støtte til fastholdelse i job og støtte til arbejdsgivere
 - f) sikring af, at personer, der oplever hjemløshed, informeres om deres rettigheder i henhold til EU-lovgivningen³⁴ til at åbne og bruge en betalingskonto med basale funktioner hos kreditinstitutter, der er beliggende på deres område, uanset om de har en fast adresse
 - g) udvidelse af adgangen til stabile boligløsninger for hjemløse personer, navnlig familier med børn, gennem samarbejde med boligudbydere, sociale udlejningsbureauer og inkluderende tildelingsmekanismer samt gennem kooperative og lokalsamfundsbaseede modeller ledsaget af passende støttetjenester

³⁴ [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/92/EU af 23. juli 2014 om sammenlignelighed af gebyrer i forbindelse med betalingskonti, flytning af betalingskonti og adgang til betalingskonti med basale funktioner.](#)

- h) sikring af, at nøddindkvartering og midlertidig indkvartering, herunder kønsopdelt indkvartering, forefindes, er sikker, tilgængelig og tilstrækkelig til at opfylde behovene hos alle personer, der oplever hjemløshed, herunder ofre for vold i hjemmet og seksuel vold, samtidig med at deres overgang til stabile boligforhold støttes
- i) anerkendelse af og støtte til den rolle, som personer med egne erfaringer med hjemløshed spiller med hensyn til at forbedre tilliden til, adgangen til og effektiviteten af støttetjenester og foranstaltninger, der letter adgangen til social inklusion og boliger
- j) foranstaltninger til at forebygge og håndtere stigmatisering og diskriminerende praksis i adgangen til boliger, såsom gennemsigtige kriterier for ventelister til socialt boligbyggeri, uddannelse i bekæmpelse af fordomme for boligprofessionelle og støttetjenester til lejere, der udsættes for forskelsbehandling.

ADGANG TIL PASSENDE OG SIKRE BOLIGLØSNINGER

- 7) Det henstilles til medlemsstaterne at øge udbuddet af sociale og økonomisk overkommelige boliger som reaktion på demografiske behov, lokale mangler og territoriale forskelle, navnlig ved at:
 - a) fremme vilkårene for langtidsudlejning for private udlejere og lejere ved:
 - at sikre en retlig ramme, der letter en udbredt anvendelse af langtidslejekontrakter
 - hvor det er relevant, at tillade målrettet anvendelse af forholdsmæssige skattemæssige og økonomiske incitamenter, så udlejere kan tilbyde langsigtede boligløsninger, navnlig til familier og unge
 - at mindske den retlige usikkerhed og varigheden af udsættelsesprocedurer samt
 - at skabe balance i forhold til, at boliger til langtidsudlejning anvendes til korttidsudlejningsformål, når det er behørigt begrundet i boligkrisen
 - b) skabe incitamenter til både offentlige og private investeringer i nybyggeri, renovering eller ny anvendelse af eksisterende bygninger for at udvide den sociale og økonomisk overkommelige boligmasse
 - c) muliggøre og støtte boligmodeller med fokus på økonomisk overkommelighed, herunder socialt boligbyggeri og offentlige boliger, andelsboligforeninger, boligforeninger med begrænset fortjeneste, jordforvaltningsorganisationer samt andre sociale udlejningsbureauer og andre tilgange uden eller med begrænset fortjeneste
 - d) fremme og opskalere innovative bofællesskabskoncepter såsom delte boliger, klyngeboliger, bofællesskaber og boligløsninger på tværs af generationer, herunder, hvor det er relevant, med fælles faciliteter og støttetjenester, og lette midlertidige bolig- og overgangsboligmodeller for studerende og unge, f.eks. ved at matche studerende med beboere i underudnyttede boliger
 - e) strømline nationale, regionale og lokale planlægnings- og tilladelsesprocedurer med henblik på hurtigere boligbyggeri, samtidig med at social inklusion og

territorial samhørighed fremmes, og mindske administrative barrierer, der påvirker udbydere af byggetjenester, som støtter rettidig levering af nye sociale og økonomisk overkommelige boliger, hvor der er behov for dem, bl.a. gennem anvendelse og mobilisering af offentlig jord, samtidig med at det sikres, at disse boliger er godt forbundet med basale socioøkonomiske tjenester og aktiviteter

- f) styrke den effektive udnyttelse af den eksisterende boligmasse, navnlig ved at gøre det lettere at ændre anvendelseskrav for, renovere og genbruge eksisterende bygninger og ved at mobilisere tomme boliger og offentlige ejendomme og så vidt muligt begrænse unødvendige nedrivninger
 - g) forbedre tilgængeligheden af og adgangen til herberger og overgangsboliger, indtil permanente boligløsninger er til rådighed
 - h) reservere en fast andel af nye boligprojekter til sociale og økonomisk overkommelige boliger under hensyntagen til lokale boligbehov.
- 8) Som supplement til indsatsen for at øge boligudbuddet henstilles det til medlemsstaterne at etablere passende, forudsigelige og bæredygtige finansierings- og investeringsrammer i deres nationale strategier. Det henstilles også til medlemsstaterne fuldt ud at udnytte den EU-finansiering og de redskaber, der står til rådighed, herunder den kommende paneuropæiske investeringsplatform for økonomisk overkommelige og bæredygtige boliger, der er bebudet i den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger³⁵. Disse foranstaltninger kan bidrage til at optimere anvendelsen af nationale midler og EU-midler og til at opskalere langsigtede, inklusive og økonomisk overkommelige boligløsninger, bl.a. ved at:
- a) tilpasse og koordinere ressourcer på tværs af politikker vedrørende boliger, social inklusion, beskæftigelse, uddannelse, sundhed, langtidspleje, byfornyelse og renovering for at styrke den politiske sammenhæng og virkningen
 - b) sikre, at offentligt støttede tiltag, hvor det er relevant, omfatter klare betingelser for økonomisk overkommelighed, tilgængelighed, bæredygtighed og inklusiv tildeling af boliger samt forbindelser til lokalsamfundsbaseerede tjenester
 - c) gennemføre innovative finansieringsmodeller såsom revolverende fonde, kombineret finansiering og offentlige garantier for at understøtte den langsigtede økonomiske overkommelighed af boligudbuddet og mobilisere både offentlig og privat kapital til økonomisk overkommelige og sociale boliger
 - d) modvirke spekulativ adfærd på boligmarkedet, bl.a. ved at udforme effektive skattepolitikker og forbedre markedsgennemsigtigheden
 - e) støtte projektudvikling og teknisk bistand til lokale og regionale myndigheder, socialøkonomiske organisationer og udbydere af boliger uden eller med begrænset fortjeneste
 - f) fremme offentlig-private partnerskaber, herunder med lokale myndigheder, videregående uddannelsesinstitutioner, arbejdsgivere, boligudbydere og socialøkonomiske organisationer, med henblik på at levere sociale og

³⁵ [Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget COM/2025/1025 final: Den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger.](#)

økonomisk overkommelige boliger, herunder studieboliger, boligprojekter for praktikanter og projekter med blandet anvendelse

- g) øge investeringerne til støtte for opførelse og renovering af økonomisk overkommelige og sociale boliger, herunder ved at anvende finansielle instrumenter og kombineret finansiering under den nuværende samhørighedspolitik, samtidig med at de fleksibiliteter, der tilbydes i forbindelse med midtvejs gennemgangen³⁶, anvendes til at omfordele EU-finansiering til økonomisk overkommelige boliger, samt udnytte de reviderede statsstøtteregler for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse³⁷, som indeholder særskilte kategorier for både sociale og økonomisk overkommelige boliger.
- 9) Det henstilles til medlemsstaterne at støtte personer, der oplever udelukkelse fra boligmarkedet, i at få adgang til og fastholde stabile boligforhold ved at:
- a) fremme adgangen til permanente boliger i overensstemmelse med en boligbaseret tilgang, sikre vedvarende finansiering og en tværsektoriel koordinering af foranstaltninger, herunder adgang til arbejdsmarkedet og andre tjenester
 - b) etablere tilstrækkelige og hensigtsmæssige integrerede støttetjenester, der ikke kun omhandler overgangen til, men også fastholdelsen af passende og sikre boligforhold. Disse bør omfatte støtte til boligsøgning, opkvalificering og omskoling samt støtte til at få adgang til og fastholde beskæftigelse, økonomisk og juridisk bistand, oplæring i livsfærdigheder og opfølgende støtte for at forhindre, at personer igen oplever udelukkelse fra boligmarkedet
 - c) øge tilgængeligheden af passende boligløsninger for personer, der oplever udelukkelse fra boligmarkedet, navnlig forældre med børn, og sikre, at de tages i betragtning og prioriteres i tildelingsmekanismerne for socialt boligbyggeri
 - d) yde passende økonomisk støtte såsom huslejegarantier, lavtforrentede lån og boligydelse ledsaget af tilgængelig vejledning om, hvordan en sådan støtte og de nødvendige finansielle færdigheder opnås.
- 10) Det henstilles til medlemsstaterne at gennemføre målrettede foranstaltninger til støtte for unge med lave indkomster, herunder studerende, som oplever udelukkelse fra boligmarkedet, hvilket kan udgøre en barriere for adgang til og gennemførelse af videregående uddannelse, erhvervsuddannelse, praktikophold eller lærlingeprogrammer. Disse foranstaltninger kan omfatte:
- a) at oprette og anvende effektive netværk mellem ungdomsvelfærdstjenester og generelle sociale velfærdstjenester for at hjælpe unge med at finde passende boligløsninger, der opfylder deres behov i relation til familie, uddannelse og beskæftigelse

³⁶[Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2025/1914 af 18. september 2025 om ændring af forordning \(EU\) 2021/1058 og \(EU\) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejs gennemgangen.](#)

³⁷[Kommissionens afgørelse \(EU\) 2025/2630 af 16. december 2025 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, og om ophævelse af afgørelse 2012/21/EU.](#)

- b) at øge udbuddet af økonomisk overkommelige studieboliger i nærheden af uddannelses- og erhvervsuddannelsesfaciliteter, herunder for studerende på studieudveksling eller i praktikophold i udlandet
 - c) at yde tilgængelig vejledning og praktisk støtte til at rådgive og bistå personer om lejerettigheder og administrative procedurer, herunder gennem rådgivningscentre på uddannelsesinstitutioner
 - d) at yde skattemæssige incitamenter eller lavtforrentede lån for at hjælpe studerende og unge med begrænsede økonomiske midler til at sikre sig en bolig.
- 11) Det henstilles til medlemsstaterne i deres nationale strategiske rammer at kombinere personcentrerede politikker med stedbaserede politikker (såsom byplanlægning og byfornyelse, lokal økonomisk udvikling og transportpolitik) for at undgå uoverensstemmelser mellem beskæftigelsesmuligheder og økonomisk overkommelige boliger, navnlig i områder med ubesatte ledige stillinger.
- 12) Det henstilles til medlemsstaterne at træffe foranstaltninger til støtte for boligtilpasninger for personer med handicap og/eller ældre med behov for langtidspleje, navnlig dem, der er i risiko for fattigdom. Dette bør gøre det muligt for dem at blive boende længst muligt i deres hjem og undgå udelukkelse fra boligmarkedet. Disse foranstaltninger bør udformes således, at uforholdsmæssige byrder ved byggeri og renovering undgås.

OVERVÅGNING, EVALUERING OG STYRING

- 13) Det henstilles til medlemsstaterne:
- a) at etablere målrettede overvågnings- og evalueringsmekanismer, der bygger på resultatindikatorer, for at vurdere effektiviteten af deres strategier til bekæmpelse af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed og give mulighed for politiske tilpasninger, hvor det er nødvendigt, uden at øge den administrative byrde
 - b) hvert femte år at aflægge rapport til Kommissionen om resultaterne af deres nationale overvågningsaktiviteter og om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af denne henstilling
 - c) at sikre effektiv flerniveaustyring og koordinering på tværs af nationale, regionale og lokale myndigheder samt samarbejde med relevante interessenter, herunder universiteter, udbydere af erhvervsuddannelse, lokale arbejdsgivere, civilsamfundet og socialøkonomiske organisationer og boligudbydere
 - d) at forenkle retlige og administrative rammer for at mindske den administrative byrde og sikre rettidig og forenklet adgang til boliger og tilknyttede sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, beskæftigelsesmæssige og lokalsamfundsbaseerede støttetjenester
 - e) at styrke kapaciteten og kvaliteten af tjenester, som skal støtte personer, der oplever udelukkelse fra boligmarkedet, herunder gennem uddannelse, en klar ansvarsfordeling og tilstrækkelige ressourcer til det personale, der leverer disse tjenester
 - f) i udformningen, gennemførelsen og evalueringen af politikker til forebyggelse og reduktion af udelukkelse fra boligmarkedet og hjemløshed at sikre en meningsfuld inddragelse af personer med egne erfaringer med udelukkelse fra

boligmarkedet og hjemløshed, civilsamfundsorganisationer, navnlig på lokalt plan, og socialøkonomiske organisationer, herunder fødevarebanker

- g) aktivt at bidrage til den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed som et centralt forum for koordinering, udveksling og samarbejde mellem interessenter, navnlig gennem videndeling, opbygning af evidens og lettelse af adgang til finansiering og i tæt samspil med arbejdsområderne under den europæiske boligalliance
- h) at fortsætte samarbejdet med andre medlemsstater samt med private og offentlige interessenter på forskellige regionale niveauer med henblik på at støtte videndeling, fremme gensidig læring, sikre ensartet tjenestelevering, udveksle god praksis og fremme effektiv politikudformning og gennemførelse for så vidt angår udelukkelse fra boligmarkedet
- i) at styrke samarbejdet med EU's rådgivende organer (Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg) for at forbedre gensidig læring, peerevalueringer og politiske synergier vedrørende udelukkelse fra boligmarkedet
- j) at fremme inddragelsen af arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer, der spiller en central rolle i at bekæmpe udelukkelse fra boligmarkedet, for at sikre, at EU's politikker afspejler realiteterne i praksis, herunder gennem inddragelse af personer med egne erfaringer med udelukkelse fra boligmarkedet.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formanden*